

BIelokostolčan

OBČASNÍK VYDÁVANÝ OBEČNÝM ÚRADOM BIELY KOSTOL / 02-2021

Milí Bielokostolčania

Momentálne sa nám skončil čas prázdnin, dovoleniek. Verím, že ste si oddýchli a užili si pekné chvíle so svojimi najbližšími a priateľmi. Od posledného čísla nášho občasnika sa v obci toho dost udialo a rada by som Vás o mnohom poinformovala na týchto stránkach. Osobne ma teší, že sme sa mali možnosť zas po dlhej dobe spoločne stretnúť na rôznych akciách organizovaných obcou alebo našimi aktívnymi dobrovoľníkmi. Snáď hlavnou témou v týchto dňoch je otvorenie novej základnej školy v Bielom Kostole. Ide o kľúčový moment v tejto obci, na ktorý čaká mnoho mladých rodín. Zopár momentiek zo samotnej výstavby školy Vám predstavíme v tomto čísle. Svojim spôsobom sa nám podaril husársky kúsok. Za 4 mesiace postaviť a rozbehnúť chod školy bez príspevku štátu.

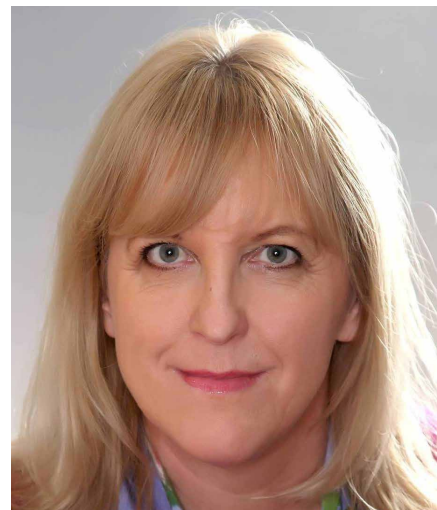
S výstavbou základnej školy súvisí aj jedinečný objav v tejto obci a to unikátny archeologický nález, ktorý sa našiel pri príprave lokality individuálnej bytovej výstavby Za Parnou (Podolky VI), ktorého súčasťou je aj areál základnej školy. V krátkosti Vás o tom oboznámime prostredníctvom príspevku doc. Hrnčiarika, ktorý sa podieľa na odhaľovaní týchto nálezov.

Uvoľnenie protiepidemiologických opatrení sme využili na zorganizovanie akcií počas leta, kde sme samozrejme rešpektovali a zohľadňovali celkovú pandemickú situáciu. Veľkú zásluhu na mnohých aktivitách počas leta má i Rodinný klub v Bielom Kostole.

Potešiteľná bola i možnosť odprezentovať našu obec v Slovenskom rozhlase v rádiu Regina a relácii Zvony nad krajinou, čomu sa veľmi tešíme. Natáčanie tejto relácie Vám priblížime zopár fotografiami.

Snažíme sa, aby bol občasník pozitívne ladený a prezentoval všetky udalosti v obci. Avšak, nedá mi opäť neopomenúť fenomén tejto doby – sociálne siete, ktoré sú obľúbené najmä medzi tými, čo bez rozmyšľania a overenia stavu vecí píšú, len aby sa zviditeľnili a posilnili svoje ego. Takto vnímame všetkých hejterov a „aktivistov“ v našej obci na nemenovanej sociálnej sieti. Aj na to sme v občasníku zareagovali v niektorých príspevkoch.

Tak ako som minule sľúbila, budeme sa aj v tomto čísle venovať opadom a ich súčasnému stavu

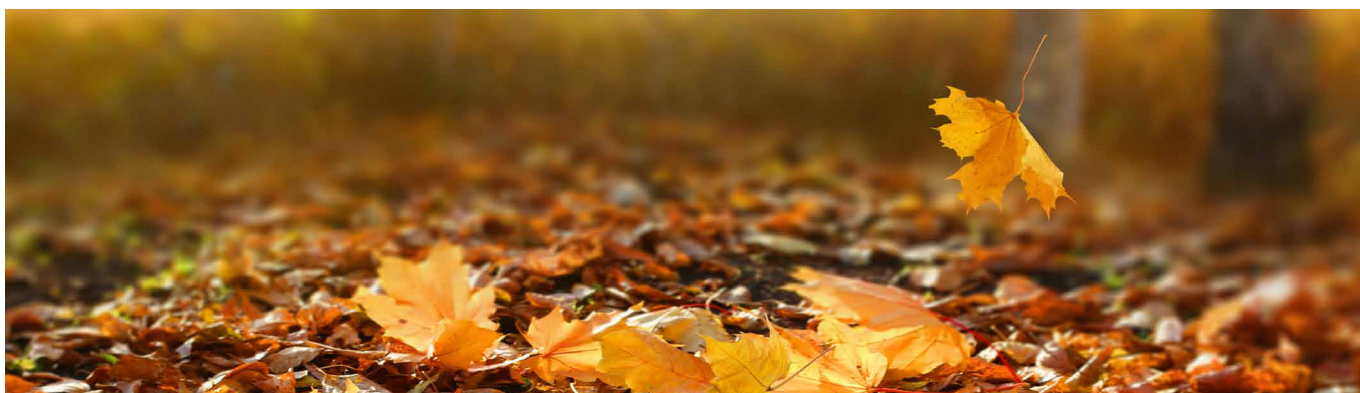

od prechodu na množstvový zber. Téma odpadového hospodárstva je problémom, s ktorým bojujú všetky mestá a obce na Slovensku.

Sponzorom tohto čísla je spoločnosť VENCORP, s r.o, za čom im ďakujeme. O ich plánoch sa dozvieme v krátkom článku.

Verím, že každý z Vás si v tomto čísle nájde niečo zaujímavé, poučné a najmä sa dozvie, čo sa v obci udialo v posledné mesiace. Máme pred sebou jeseň a nevieme čo nás opäť čaká v nasledujúce mesiace. Želám všetkým najmä zdravie, viac ohľaduplnosti, tolerancie, rešpektu, spolupatričnosti a menej negativizmu.

Iveta Paulová
starostka

Život v obci v skratke...

Uskutočnili sa jarné brigády

V priebehu mesiaca máj a jún boli soboty v obci pracovné (organizovali sa brigády za priaznivého počasia). Pod názvom Upracme a skráslime si svoje okolie a našu obec sa v malých skupinkách (max 6 ľudí z dôvodu protiepidemiologických opatrení) uskutočnili brigády. Hneď v úvode sa dalo dokopy po celej obci niekoľko skupiniek. Ako počas každej brigády, ruku k dielu priložila partia našich stálic – partia dobrovoľníkov z Potočnej ulice, ktorí sa popasovali s našim chronickým problémom – odpadmi na Potočnej ulici. Zahanbiť sa nedali ani naše aktívne seniorky, upratovalo sa na cintoríne a okolí a aj v okolí OcÚ. Brigádnikov bolo možné vidieť aj v okolí Športovej a Hlavnej ulice, ktorí v rámci participatívneho rozpočtu postupne počas dvoch sobôt zrevitalizovali kruhový objazd – vstupnú „bránu“ Bieleho Kostola. Osobne ma teší angažovanosť našich mladých novousadlíkov Na Výslní. Nemožno zabudnúť ani na našich záhradkárov, ktorí okrem starostlivosti o vysadené stromy vyčistili plochu a orezali náletové dreviny pri vstupe do kultúrneho domu.

Ďakujem všetkým, ktorým záleží na obci, nakoľko každá ruka je pre zlepšenie okolia potrebná. Obec sa nám dynamicky rozrastá a má to dopad i na prístup k udržiavaniu poriadku v obci.

Projekty z participatívneho rozpočtu pre rok 2021 sa už realizujú

V minulom čísle občasníka sme Vás informovali o výsledkoch a schválených projektoch z participatívneho rozpočtu obce v roku 2021. Boli schválené dva projekty:

- 1 - Revitalizácia kruhovej križovatky na Hlavnej ulici
- 2 - Výstavba tréningového ihriska pre verejnosť

Oba projekty sa už úspešne realizujú. Kruhová križovatka dostala nový šat v podobe nového podkladu – kamienkov a dobrovoľníci vysadili na plochu ozdobné trávy a na jeseň k nim pribudnú aj kríky.

Plocha za bránkou futbalového ihriska sa zveľadila a zasiala sa tam tráva, na jeseň sa na plochu osadia bránky a svetlá. Týmto vznikol priestor, kde vedľa workoutového ihriska pribudne ďalšie ihrisko pre verejnosť, a tak si budú môcť prísť zahrať futbal a iné loptové hry najmä deti. Týmto projektom má FK Biely Kostol snahu zlepšiť deficit pre športové vyžitie najmä mladšej generácie.

Mrzí ma, že je malý záujem o tento spôsob participácie občanov na zveľadovaní a rozvoji obce. Je to jedinečná možnosť, ako si sami obyvatelia určia, čo by chceli v obci zdokonaľiť, doriešiť. Všetko aktivity sa realizujú za pomoci zamestnancov obecného úradu a dobrovoľníkov.

Propagácia obce v Slovenskom rozhlase

V polovici júla nás poctili milou návštevou redaktori rádia Regina (RTVS) Hana Michalčíková a Miroslav Wurfl. Počas celého dňa diskutovali s obyvateľmi Bieleho Kostola o živote v obci a pripravovali si podklady k relácii Zvony nad krajinou, ktorá sa odvysielala dňa 25.7.2021. Relácia sa venuje rozhlasovým dokumentom o živote v rôznych ob-

Exkurzia obyvateľov obce na miesta unikátnych archeologických nálezov

V spolupráci s Trnavskou univerzitou, katedrou klasickej archeológie, ktorá od novembra minulého roka vykonáva v novej lokalite archeologický výskum, sme dňa 22.5.2021 zorganizovali exkurziu pre záujemcov z Bieleho Kostola. Tieto nálezy boli objavené počas skenovania plôch budúcej individuálnej výstavby, ktorej súčasťou je i novopostavená základná škola.

Sprievodcom nám bol Doc. Erik Hrnčiarik, dekan filozofickej fakulty Trnavskej univerzity a zároveň vedúci tímu, ktorý spolu s kolegom Dr. Tomášom Kolonom púťavou formou prítomných poinformovali o objavoch. Bližšie o unikátnych nálezoch sa môžete dočítať v článku, ktorý je spracovaný v tomto občasníku.

O časť exponátov prejavila záujem i naša obec a radi by sme ich vystavili v priestoroch budúcej základnej školy. Ostatné exponáty poputujú do Západoslovenského múzea.

lastiach Slovenska, ich minulosti, súčasnosti a plánoch do budúcnosti. O minulosti obce a živote v tom období so zánietením radostou v očiach a živo diskutovali naši seniori - Rudolf Dobrovodský, Stanislav Ošust a Terézia Schiferová. O histórii obce a kostole prítomných zánietenie informoval náš pán farár Peter Mikula. Aktívne záujmové skupiny ktoré pôsobia v obci odprezentovali Ivona Rakovická - Folklórny súbor Bielekostoľčané, Lenka Kuzmová - Rodinný klub Biely Kostol. Činnosť obecného úradu zamestnanci a mnoho ďalších zaujímavých obyvateľov obce. Celá relácia bolo pretkávaná zaujímavosťami o obci a je budúcnosti rozhovorom so starostkou obce. Kto nestihol reláciu, môže si ju vypočuť z archívu, link nájdete na webovej stránke obce v ľavom stĺpci.

Ide o veľmi dobrú propagáciu obce, za čo všetkým zainteresovaným ďakujem.

Mobilné očkovanie v obci

V spolupráci s Trnavským samosprávnym krajom (TTSK) sa uskutočnilo priamo v obci dňa 24.5.2021

a 20.6.2021 očkovanie pre seniorov vakcínou Pfizer. TTSK zriadil pre kraj mobilnú očkovaciu jednotku a ponúkol možnosť mestám a obciam kraja, ktorú sme využili. Prvotne malo ísť o očkovanie seniorov nad 70 rokov, ale nakoľko bol zo strany aj mladších obyvateľov záujem, TTSK bol k nám ústretový a zaočkoval i týchto záujemcov. Celkovo túto službu v obci využilo 48 našich obyvateľov a k 20.8.2021 bolo zaočkovaných 48,29 % obyvateľov.

Rekonštrukcia (výmena) osvetlenia v kultúrnom dome

Jedna z aktivít, ktorá sa zrealizovala mimo plánu bola výmena osvetlenia v sále kultúrneho domu. Pôvodné svetlá tam boli osadené pred viac ako 25 rokmi a cena elektrickej energie pri prevádzke bola veľmi nákladná. Okrem toho, mnohé zo svetiel sa už začínali uvoľňovať (najmä kryty) čo bolo aj z pohľadu bezpečnosti rizikové. V auguste partia na čele s Jánom Mikom osadila nové LED svetlá, čím sa dosiahne veľká úspora. Veľká spotreba sa ukázala počas testovania v zimných a jarných mesiacoch, čo sa odrazilo na samotnej fakturácii platieb. Keď budete čítať tieto riadky, už budú v sále KD zrenovované parkety, ktoré boli pod veľkou záťažou najmä v obdobiach testovania na COVID 19.

Obci bol udelený certifikát Dôveryhodná firma

Certifikát Dôveryhodná firma je priznaný organizáciám (patria medzi ne i organizácie verejnej správy), ktoré sa môžu pochváliť tým, že nemajú negatívne ohlasy od svojich klientov a obchodných partnerov. Certifikačný proces je založený na dohľadovaní negatívnych recenzií na internete k danej firme pomocou ukazovateľa názoru pri použití „Záporných fráz“.

To znamená, že obec je dobrým partnerom pre ostatné organizácie, nemá problém pri uchádzaní sa o projekty, nakoľko má dobré výsledky hospodárenia, plní si svoje povinnosti v zmysle zákona, neboli na ňu uvalené žiadne sankcie, je dobrým, serióznym, zodpovedným a spoľahlivým obchodným partnerom pre zainteresované strany.

Pripravované projekty v obci.

Projekt „Rekonštrukcia materskej školy“

Projekt Rekonštrukcia materskej školy bol vypracovaný a podaný na MAS dňa 28.10.2010. Projekt splnil podmienky administratívnej kontroly a v odbornom hodnotení mu bol udelený plný počet bodov. Rekonštrukcia mala prebehnúť v mesiacoch júl a august, aby nemusela byť prerušená prevádzka MŠ. Verejné obstarávanie bolo uskutočnené 12.10.2020. S víťaznou firmou bola uzatvorená zmluva, avšak z dôvodu niekoľkonásobného nárastu cien materiálov firma od zákazky dňa 26.mája 2021 odstúpila, tesne pred podpisom zmluvy na pridelenie dotácie.

Koncom júna 2021 bola vyhlásená nová výzva v rámci IROP na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na zvýšenie kapacít infraštruktúry materských škôl, do ktorej sa naša obec okamžite zapojila. Projekt „Rekonštrukcia materskej školy“ sme pripravili podľa požiadaviek v zmysle výzvy. V priebehu augusta prebehlo verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác. Po tomto úkone po-

dávame projekt, kde termín podania projektu je do 30.augusta 2021.

Ide o rozšírenie kapacít Materskej školy o jednu triedu a zväčšenie kapacít pre sociálne zariadenia. Ide o dôležitý projekt pre obec, nakoľko najmä tento rok sme sa presvedčili, že je nevyhnutné rozšíriť kapacity škôlky vzhľadom k veľkému nárastu obyvateľov a najmä mladých rodín s deťmi. Situácia s nedostatkom miest je celoslovenským problémom.

Projekt „Poskytovanie opatrovateľskej služby v obci Biely Kostol“

Ďalší rozpracovaný projekt, ktorým sa obec snaží získať finančné prostriedky z eurofondov je „Poskytovanie opatrovateľskej služby v obci Biely Kostol“. Výzva bola vypísaná MPSVR z Operačného programu ľudské zdroje. Počet občanov odkázaných na opatrovateľskú službu v obci narastá. Cieľom projektu je poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby v domácom prostredí, aby sa zabezpečilo zotrvanie obča-

nov v prirodzenom domácom prostredí za účelom zlepšenia kvality života občanov odkázaných na pomoc inej osoby a tiež aby sa umožnilo príbuzným zotrvať v pracovnom pomere. Termín podania projektu je do 31. augusta 2021.

Dotácia bude zameraná na financovanie opatrovateľky po dobu dvoch rokov, ktorá je v pracovnom pomere v obci a má požadovanú kvalifikáciu na tento úkon. Pred samotným projektom bolo nevyhnutné doriešiť procesné úkony týkajúce sa poskytovania opatrovateľskej služby v obci vrátane spracovania a schválenia VZN.

Projekt: „Dobudovanie kanalizácie na Záhradnej ulici“

Žiadosť o nenávratný finančný príspevok na „Dobudovanie kanalizácie na Záhradnej ulici“ bola podaná na MAS dňa 5.8.2020. Bol vypracovaný projekt vrátane schválenia stavebného povolenia, avšak dňa 23.9.2020 sme boli nútení oznámiť MAS späťvzatie žiadosti z dôvodu

problémov s verejným obstarávaním. Projekt bol spracovaný po všetkých stránkach v súlade s požiadavkami a čakalo sa na opakovanú výzvu zo strany ministerstva, ktorá bola avizovaná začiatkom tohto roka. Avšak dotácie na tento účel z programu rozvoja vidieka sú momentálne pozastavené. Počas tohto obdobia sme hľadali spôsoby, ako projekt predložiť v rámci iných dotáčnych výziev.

MŽP vypísalo výzvu v rámci OP KŽP na predkladanie žiadostí o NFP zameranú na budovanie verejných kanalizácií, ČOV a súbežnú výstavbu verejných vodovodov dňa 30.7.2021. Naša obec nie je uvedená v zozname oprávnených aglomerácií a preto nemôže požiadať o dotáciu.

Envirofond zverejnil dňa 9.8.2021 informáciu, že aktuálne pripravuje

„Výzvu č. B-1/2021 na predloženie žiadostí o poskytnutie podpory formou dotácie na podporné programové aktivity“, a to na podporu financovania rozvoja verejných vodovodov (s dôrazom pre obce do 2 000 obyvateľov) a verejných kanalizácií (s dôrazom pre obce v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov) v Slovenskej republike.

Termín vyhlásenia výzvy je plánovaný na koniec augusta 2021, pričom predpokladaný termín predkladania žiadostí bude do konca septembra 2021. Projekt je pripravený, v prípade, že obec bude oprávneným žiadateľom, žiadosť do konca septembra obec určite podá. Sme si vedomí situácie na Záhradnej ulici, a robíme pre to maximum, aby sa kanalizácia zrealizovala a tým sa zlepšila kvalita života v tejto lokalite.

Vybudovanie vsakovacej jamy a doriešenie dažďovej kanalizácie na ulici Poľná - Sadová.

Ďalším projektom, ktorý je schválený v rámci investičného plánu už od roku 2019, je vybudovanie vsakovacej jamy medzi ulicami Poľná a Sadová. Problémom minulý rok bol nedostatok projektantov a nemožnosť vypracovania projektovej dokumentácie, bez ktorej nie je množné sa uchádzať o dotáciu. Začiatkom roka sme zadali objednávku na ďalšieho projektanta, ktorý vypracoval projektovú dokumentáciu, avšak vzhľadom vyhlásená dotácia TTSK nebola postačujúca na pokrytie finančného objemu investície. I napriek avizovaných dotáciám s EÚ výzva pre túto oblasť ešte nebola zverejnená.

Nová základná škola v Bielom Kostole začína byť realitou....

Keď som vstupovala s novým vedením – poslancami do riadenia našej obce, témou našich plánov nebo-

la výstavba základnej školy. Avšak hneď v začiatkoch volebného obdobia sa objavil „problém“, ktorý sme

po dlhých úvahách a rokovaniach začali riešiť. Mnohí z Vás iste viete, že v predošlom volebnom obdo-

bí bola úvaha, že obec Biely Kostol bude participovať finančne na rozšírení základnej školy v Ružindole, s ktorou sme mali v tom čase spoločný školský obvod pre oba stupne. Naša obec sa finančne spolupodieľala na vypracovaní projektovej dokumentácie a získaní stavebného povolenia pre rozšírenie základnej školy v Ružindole. Vzhľadom k statickej pôvodnej budovy a nemožnosti rozšírenia plošne, bolo stavebné povolenie schválené pre nadstavbu s možnosťou rozšírenia o 5 tried.

Po rokovaníach so starostom a poslancami obce Ružindol sme dospeli k záveru, že vzhľadom k dynamickému nárastu počtu nových, najmä mladých obyvateľov do Bieleho Kostola, kapacita školy v Ružindole pre žiakov z Bieleho Kostola na prvom stupni postačí na maximálne 5 rokov. Čiže situáciu so žiakmi z Bieleho Kostola by to dlhodobo nevyriešilo. Dôvody, prečo naša obec neuvažovala o výstavbe základnej školy bolo, že obec nevlastní žiadne pozemky kde by bolo možné školu postaviť.

Pôvodná základná škola (prvý stupeň) v Bielom Kostole bola zrušená pred cca 13 rokmi z dôvodu nízkeho počtu žiakov (obdobie nízkej populácie). V tom istom období viacero investorov poskupovalo pozemky na výstavbu nových lokalít, čo predpokladalo nárast obyvateľov, najmä mladých rodín. Tou najnovšou lokalitou kde sa plánuje výstavba in-

dividuálnej bytovej výstavby (IBV) je lokalita Za Parnou (Podolky VI). Nakoľko výstavba školy v obci sa stala kľúčovou otázkou, začali sme hľadať riešenie ako získať pozemky na jej výstavbu. Ziniciovali sme rokovanie s developerom IBV Za Parnou, kde sme ich informovali o našom probléme. Hneď od začiatku boli ústretoví a podarovali nám 53 árov pozemku pre areál budúcej základnej školy. Nakoľko bolo potrebné tieto plány zapracovať do územného plánu, tento bol aktualizovaný v roku 2019. A tak sme mohli začať pracovať na budúcej základnej škole. Vypracovala sa štúdia na oba stupne základnej školy, telocvičňu a športový areál. Vzhľadom k finančnej náročnosti celej akcie, výstavba školy je rozdelená do etáp. Prvú etapu tvorí práve výstavba budovy pre prvý stupeň základnej školy. Pre túto etapu bola vypracovaná projektová dokumentácia a na túto časť sme v tomto roku získali stavebné povolenie a verejným obstarávaním sa vysúťažili zhotoviteľia stavby. Základy a okolie (mimo budovy) – parkovisko, oploteenie, chodníky a cestu nám realizovala firma CS Trnava a budovu formou modulov firma FAGUS.

Veľkou pomocou pri výstavbe školy je investor RENTAZ, ktorý plánuje vybudovať v tejto lokalite IBV a buduje prioritne cesty, chodníky a inžinierske siete, ktoré vedú k budúcej škole. Tento rok sme naplánovali otvorenie dvoch tried prvého

ročníka a tešíme sa na otvorenie krásnej modernej, novej, farebnej a veselej školy.

Nakoľko o dotácie zo strany Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu bolo možné požiadať až po kolaudácii budovy, zabezpečenie vybavenosti všetkého potrebného na fungovanie školy zostalo na pleciach obce.

Týmto by som chcela poďakovať všetkým, ktorí svojim prístupom a sponzorskými darmi dopomohli k odštartovaniu otvorenia školy:

- TTSK za dotáciu 2 000 eur na vybavenie tried.
- Rodine Chynoradských z Bieleho Kostola za darovanie interaktívnej tabule, normálnej tabule a pomôcok pre vyučovanie anglického jazyka.
- Spoločnosti VENCORP MANAŽMENT a.s. za zabezpečenie interaktívnej tabule a normálnej tabule, zariadenie do miestnosti pre pedagogických zamestnancov.

Na jeseň máme prísľub ešte od ďalších darcov a osobne som vďačná za ochotu, pomoc a dary od obyvateľov našej obce. Určite na nich nezabudnem v budúcom čísle občasníka.

Bez týchto darcov by bolo náročné rozbehnúť chod školy.

Aktivity Rodinného klubu Biely Kostol

Rodinný klub Biely Kostol pod vedením Lenky Kuzmovej počas leta pripravil niekoľko akcií pre (nielen) bielokostolské rodiny. Pozrime sa bližšie na ne.

Učíme sa: Policajti a hasiči pre deti

Prvou z nich bola preventívno-výchovná akcia s názvom „Učíme sa: Policajti a hasiči pre deti“, ktorá sa konala dňa 28. 7. 2021. Podujatie bolo organizované v spolupráci s trnavskou políciou a trnavskými hasičmi pred areálom kaštieľa v Bielom Kostole a vstup bol zadarmo.

Deti aj dospelí mali možnosť vidieť ukážku psovodov z Oddelenia služobnej kynológie PZ SR, v rámci ktorej sa dozvedeli všetko o policajných psoch, ich výcviku a aj naživo sme mohli vidieť simuláciu chytania rôznych páchatateľov. Pre deti bola veľkým zážitkom aj možnosť pohladkať policajného psa.

Program pokračoval preventívno-výchovnou prednáškou od do-pravných policajtov Trnava na témy ako správne prechádzať cez priedochod pre chodcov, či bezpečne kráčať po ceste, ako jazdiť na bicykli a aj to, akej farby oblečenie je najlepšie viditeľné za zníženej viditeľnosti.

Ďalšou časťou podujatia bola možnosť vysadnúť na policajnú motoriku, nastúpiť do policajného či hasičského auta, pozrieť si zblízka výstroj a výzbroj PMJ Trnava a pýtať sa policajtov a hasičov na všetko, čo deti aj dospelí chceli a odfotiť sa s nimi.

Každé dieťa dostalo pri registrácii darček od PZ SR v podobe zábavno-náučných materiálov, balónov a reflexných prívieskov. Po podujatí sa mohli osviežiť v Zmrzline Sivinko po predložení nakresleného a opečiatkovaného obrázku za zvýhodnenú cenu.

Zábava s koňmi na ranči

Rodinná nedeľa

Dňa 22. 8. 2021 zorganizoval Rodinný klub Biely Kostol na futbalovom štadióne podujatie s názvom „Rodinná nedeľa“. Pre deti bola pripravená ľudová škola tanca, ktorú viedla lektorka z tanečného a pohybového centra Rusalka a deti sa hravou formou naučili tancovať na tri rôzne ľudové pesničky. Program zahŕňal aj maľovanie detí na tvár a zapletanie vrkočov. Tanečnú ľudovú školu vystriedal folklórny súbor Bielek Kostolčan, ktorý svojim spevom a ener-

giou vyčaroval nezabudnuteľnú atmosféru. Počas podujatia využili ženy možnosť nechať sa namaľovať šikovnou bielokostolčankou Martinou Novanskou, ako aj interaktívne stretnutie v „červenom stane“ so životnou koučkou na rôzne príjemné ženské témy. Účastníci si mohli posedieť a porozprávať sa pri čapovanom pive z bufetu, či na deke počas pikniku. Atmosféru podujatia zdokumentovala fotografka z Bieleho Kostola, Dominika Gutová. Všetky fotky z podujatí organizovaných rodinným klubom si môžete pozrieť na stránke www.facebook.com/rodinnklubbk.

Dňa 11. 8. 2021 strávili prihlásení účastníci zábavné a dobrodružné dopoludnie na ranči OZ Maryland na Majdáne v Horných Orešanoch, ktoré zorganizoval tiež Rodinný klub Biely Kostol. Deti spoločnými silami maľovali prstovými farbami na koňa, zapletali mu copíky, pohrali sa s prasiatkami, mačiatkami či psom, jazdili a cvičili na koňoch. Každému sa ušla jedna „klasická“ jazda a jedna „dobrodružná“, pri ktorej jazdili s jednou rukou, bez rúk, dopredu aj dozadu. Všetci drobcí boli úžasní a odvážni, deti aj dospelí nadviazali nové priateľstvá a užili si dopoludnie s kamarátmi a zvieratami.

Učíme sa: Všetko o včelách

Aj tento rok sa konala interaktívna prednáška s bielokostolským včelá-

rom Petrom Bacom. Dňa 12. 8. 2021 ste sa mohli dozvedieť rôzne zaujímavosti zo sveta včiel a pozrieť naozaj zblízka do úľov, či ochutnať med priamo z nich. Každé dieťa dostalo pri registrácii tematickú záložku do knihy, počas prednášky, ak správne zodpovedali na otázky, dostali jablko a po prednáške z prinesených nakreslených obrázkov boli náhodne vyžrebované tri, ktorých malí autori získali detské knihy na tému včely. Účastníci mohli ochutnať domácu medovinu a zakúpiť si rôzne produkty od včelára priamo na mieste. Tešíme sa veľkému záujmu a hlavne, že deti, ktoré prišli na podujatie, sa naozaj pýtali a zaujímali. Práve preto majú takéto podujatia veľký zmysel.

Novootvorený Future gym Klub v lokalite Na výslní

Obyvatelia obce sa môžu tešiť z novootvoreného fitness, ktoré pribudlo v lokalite Na výslní priebehu augusta. Mnohí v novej časti obce ste to už určite postrehli a prijali ste túto novinku s radosťou. Otvorené je každý deň od 7:00 h do 21:00 h.

- **Jednorázový vstup** 3 eurá, študent / 2,50 eur
- **Mesačná permanentka** 12 vstupov / 30 eur / študent 25 eur.

Je možnosť i zabezpečenie osobného trénera. Do budúca sa plánuje i ženské kruhové cvičenie v sprievode trénera.

Je za nami úspešný 1.ročník bielokostolského pivofestu

Za príjemného počasia a v radosi, že v obci po dlhšej dobe bolo možné zorganizovať spoločenskú akciu, sa 3 júla 2021 uskutočnil 1. ročník bielokostolského pivofestu. Zrealizovali sa tak myšlienky nášho poslanca Pavla Lehotu. Na akcii sa nám predstavili pivovary:

Žiwell Piešťany, Galantský remeselný pivovar Galgan, Pivovar Sandorf – Prievaly a Local Pub Trnava. Išlo o prehliadku a ochutnávku cca 20 druhov súkromných remeselných pív.

Spríevodnou akciou bola i súťaž v pití piva, kde súťažili medzi sebou 8 odvážlivci. Víťaz dokázal vypíť 1 l studeného piva za 11 sekúnd.

Akcia prilákala veľké množstvo ľudí, ktorí netajili nadšenie zo stretnutia so svojimi priateľmi po dlhšej dobe. Núdzou nebola ani o dobré jedlo- jelení guláš a cigánsku z rôznych druhov mäsa.

O zábavu a skvelú hudbu sa postarala malá dychová hudba Krojovanka, ktorá sa zúčastnila akcie bez nároku na honorár. Osobne vo mne toto zoskupenie vyvolalo úžasný dojem, ktorý pretrvával niekoľko dní. Okrem tradičných ľudoviek sa predstavili aj upravenými modernými

súčasnými skladbami. Využila som možnosť stretnutia s kapelníkom tohto zoskupenia – Marekom Svetlíkom a požiadala som ho o krátky rozhovor.

Skúste mi predstaviť vašu malú dychovú hudbu Krojovanka.

Kedy vzniklo toto zoskupenie?

Naša Krojovanka vznikla v roku 2015. Väčšina z členov kapely pôsobí aj v dychovej hudbe Križovianka. Bola to trošku aj náhoda, keď nám v r.2015 zavolať jeden pán z obce neďaleko Nitry, že by chceli nejakú menšiu muziku na poobedňajší čaj. Tak sme sa dali dohromady v men-

šom zložení, vymysleli sme spoločnými silami názov a základný repertoár. A vtedy to začalo.

Čím ste špecifickí?

Dobrá partia, zafungovala u nás tá správna chémia, pôsobíme v malom zložení 5 hudobníkov + 2 speváci a postupom času sme rozšírili náš zoznam skladieb o kúsok, ktoré, myslím si, zaujmú všetky vekové kategórie. Hráme nielen ľudovky, ale aj známe a populárne slovenské a svetové hity. Pri orchestrálnych skladbách a sólových piesňach našej speváčky Katky viem podporiť dychovú sekciu saxofónom. Už v názve naznačujeme to, že vieme vystupovať aj v tradičných krojoch z Trnavského regiónu. To viac menej záleží od požiadaviek a povahy akcie.

Odkiaľ sú členovia a čo ich priviedlo k tejto krásnej aktivite?

Už som spomenul, že väčšina z nás vzišla z Križovianky, ale členovia pochádzajú z rôznych končín, od Veľkého Zálužia cez Močenok, Križovany nad Dudváhom, Dechtice a napokon to končí u kapelníka, čiže mňa, v Bielom Kostole.

Kto vyberá skladby do repertoára a kto sa podieľa na prepracovaní moderných skladieb pre dychové nástroje (kto robí aranžmány skladieb)?

Skladby vyberáme spoločne, samozrejme vychádzame z toho, čo sa ľuďom a nám najviac páči a hlavne nie všetky veci sú v našej zostave hrateľné, takže musíme pri výbere myslieť aj na tento fakt.

Sme živá hudba.

Všetky skladby upravuje na našu mieru člen Krojovanky a zároveň umelecký vedúci Tomáš Obola, za čo mu aj touto cestou veľmi pekne ďakujeme!

Kde všade Vás mali ľudia možnosť vidieť?

Účinkovali sme na rôznych akciách, začalo to kratšími koncertami na jarmokoch a festivaloch, postupom času a s rozrastajúcim repertoárom sme neodmietli ani dlhšie oslavy jubileí a svadby, hrali sme niekoľko plesov. Inak povedané dokážeme zastrešiť rôzne druhy podujatí. Účinkovali sme viackrát nielen v Trnavskom regióne, ale aj na viacerých miestach na Záhorí, v okolí Nitry, na Turci atď... Okrem iného sme veľmi radi, že sa nám podarilo natočiť aj naše prvé CD s názvom Anička dušička, tak kto nás ešte na akcii nevidel, môže si nás aspoň doma vypočuť.

Āké sú Vaše plány do budúcnosti?

Máme na aktuálne leto naplánovaných ešte pár akcií a potom uvidíme podľa situácie, ktorá práve vládne svetu. Prakticky aj akcie, ktoré nás ešte čakajú, nie sú úplne isté. Všetko sa môže zmeniť zo dňa na deň. Je to ťažká doba. Budeme radi, ak všetko pôjde správnym smerom a budeme môcť hrať a robiť radosť ľuďom.

Sme si vedomí toho, že ste veľmi populárni a nemáte núdzu o akcie. Čo Vás viedlo k tomu, že ste u nás hrali bez nároku na honorár?

Āakujeme za kompliment, ale populárni je silné slovo. Snažíme sa. Ako odpovedať na túto otázku? V prvom rade, som už vyše 10 rokov

Bielokostolčan a v rámci debaty pri pivečku som započul, že sa chystá prvý ročník pivného festivalu, čo ma zaujalo a videl som to ako dobrú príležitosť ukázať „svoju“ Krojovanku aj v našej obci. Asi všetci chápeme, že prostriedky v tejto zlej dobe sú obmedzené, ale naša túžba zahrať si a zabávať ľudí zvíťazila a nakoľko bolo od októbra 2020 všetko zatvorené, veľmi radi sme podporili túto vydarenú akciu a už sa tešíme na ďalší ročník!

Čo by ste chceli odkázať čitateľom nášho občasníka?

Odkaz pre všetkých, ktorí sa zúčastnili festivalu: ĀAKUJEME. Āakujeme za skvelú atmosféru a podporu, aj pre nás je to veľmi dôležité, tak ako športovci aj muzikanti potrebujú publikum na to, aby podali lepšie výkony. Bola super zábava. A aj na Vás všetkých, ktorí ste nás zmeškali, sa tešíme niekedy inokedy v Bielom Kostole na super akcii – je to aj naše želanie. Prajem všetkým hojne zdravíčka a veľa dobrej a kvalitnej hudby do uška!! Bližšie informácie o nás si môžete pozrieť na stránke www.krojovanka.sk.

Marek, ďakujem Vám za rozhovor a tešíme sa na ďalšie akcie s Vašou malou dychovou hudbou Krojovanka. Želám Vám všetko dobré a nech máte naďalej aspoň takých poslucháčov, akých ste mali možnosť zažiť na 1. ročníku bielokostolského pivofestu.

Problémy s detským ihriskom pri COOP Jednota – ako ďalej?

Akosi sme si už všetci zvykli na sociálnych sieťach - FB na „aktivistov“, ktorí dokážu mať silné reči len cez toto médium. Napísanie tohto príspevku je tiež z podnetu na „silné“ reči bez overenia situácie. Ale tým je skupina na facebooku Za lepšiu Biely Kostol vychýrená.

Vzhľadom k tomu, že sa nepriamo dozvedám o populistických úvahách a komentároch v skupine FB Za lepšiu Biely Kostol, na ktorej nie som ani členom, tak využívam tento občasný a rada by som sa k výrokom aktívnych prispievateľov a uviedla veci na pravú mieru. Už niekoľko krát, a budem to opakovať ešte veľa krát – s každým som ochotná sa osobne stretnúť a vydiskutovať si problémy, ktoré ťažia obyvateľov tejto obce. Mnohých som už niekoľkokrát vyzvala, zatiaľ nik neprišiel... Odkazy typu – *oželiem dovolenku a peniaze dám na detské ihrisko, lebo je jednoduchšie kúpiť pásku a opáskovať celé ihrisko ako dať do poriadku detské ihrisko...*

Takže trošku ozrejším a načriem aj do histórie:

Všetci sme si vedomí toho, že v tejto obci absentujú priestory, kde by sa mohli hrať deti. O to je to horšie, že pribúdajú nám najmä mladé rodiny s deťmi. V obci je vybudované ihrisko v Materskej škôlke (to bohužiaľ v zmysle nariadení patrí len Materskej škôlke) a akýsi detský kútik, ktorý vybudoval majiteľ pizzérie Na Výslni pred tromi rokmi.

Jediné verejné detské ihrisko je vybudované pri COOP Jednota v centre obce a bolo vybudované svojpomocne pred pár rokmi z iniciatívy nášho obyvateľa Peťa Belka, ktorý aj zorganizoval zbierku na zakúpenie drevenej zostavy. Ihrisko sa zrealizovalo brigádnicou pomocou dobrovoľníkov vrátane vysadenia zelene.

Niekoľko rokov sa boríme s viacerými problémami – ten najväčší je ten, že vo večerných hodinách

si tam nachádza útočisko mládež a tak sa nedivíme, že je všetko zničené. Druhým problémom je neporiadok okolo ihriska. I napriek upozorneniam mamičiek, aby si pred odchodom po sebe poupratovali, naši zamestnanci skoro každý deň upratujú ihrisko, nakoľko po sebe zanechávajú veľký neporiadok – porozhadzované hračky po celom areáli, zničené a dolámané hračky. Okolie detského ihriska nepatrí obci a tak nemáme kompetenciu zasahovať do upratovania a zveľaďovania okolia. I napriek tomu sa naši zamestnanci starajú aj o to okolie, čiže robíme službu nad rámec našich povinností.

Každoročne nám na ihrisko chodia kontroly, a tak vieme aké nedostatky na ihrisku sú a riešime to. Z toho dôvodu bolo potrebné uzavrieť celú časť, ktorá je v súčasnosti opáskovaná.

Tri roky po sebe pravidelne organizujeme brigády na jar a na jeseň a vyzývame mladé rodiny, aby prišli pomôcť s rekultiváciou ihriska. Prvý rok sme tam brigádovali dve, následne na ďalšej brigáde v tej istý rok bola Lenka Kuzmová sama s dvoma malými deťmi. Tento rok sme mali brigády štyri a žiadali sme rodičov, aby prišli pomôcť s úpravou ihriska. Keďže sa nik nemal k činu, náš stály dobrovoľník Stanko Študent sa chopil iniciatívy a sám za pomoci našich zamestnancov dal ihrisko do poriadku. A takto sa to robí raz do mesiaca. Priebežne nám pomáha i partia 4 “mládencov” z Potočnej ulice. Takýto je stav angažovanosti, iniciatívy a záujmu zveľaďovať detské ihrisko pre deti obyvateľmi obce. Silných rečí na FB je viac ako dost. Týmto spôsobom sa ozaj nikam

neposunieme v prospech Vašich detí. Som za konštruktívne riešenia a ochotu pomôcť. Veď je to pre Vaše deti. A ani jeden čo sa najviac na sociálnej sieti pasuje za hrdinu sa na brigáde neukázal ani raz.

Tu je na mieste pripomenúť si Zákon č. 369/1990 o obecnom zriadení, ktorého súčasťou sú i povinnosti zo strany obyvateľov:

§3 bod 3)

Obyvateľ obce sa podieľa na rozvoji a zveľaďovaní obce a poskytuje pomoc orgánom obce. V súvislosti s tým je povinný:

- ochraňovať majetok obce a podieľať sa na nákladoch obce, vykonávať menšie občenské služby organizované obcou, ktoré sú určené na zlepšenie života, životného prostredia, ekonomických podmienok a sociálnych podmienok obyvateľov obce a sú vykonávané v záujme obce,
- podieľať sa na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia v obci,
- napomáhať udržiavať poriadok v obci,
- poskytovať osobnú pomoc a vecnú pomoc pri záchranných prácach a odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti v obci

Čiže silné reči typu: „Platím si dane, tak nech sa obec stará...“ to nepotrebuje snáď ani komentár.

Malo by nám všetkým záležať na tejto obci a snažiť sa prispieť k jej rozvoju.

Sme z mála obcí na Slovensku, ktorá realizuje projekty komunitného participatívneho rozpočtu. O tejto

o údajných „nekalých praktikách“ obce v problematike riešenia odpadov v obci. Nad dôvodmi ich konania sa nesnažím ani zamýšľať.

Všetky tieto ich aktivity nás oberajú zbytočne o čas a energiu a nielen nás, ale aj tých, čo nás navštevujú. Doposiaľ všetky kontroly dopadli dobre, bez výhrad a nenašlo sa žiadne pochybenie.

V ostatných dvoch obciach nemajú to šťastie na takých aktívnych ľudí ako u nás. A preto ich konanie začíname vnímať ako účelové a ide o akýsi druhý šikany. Z toho dôvodu sa sústreďujeme na ostatný zvyšok obyvateľov a získavame od nich spätnú väzbu, ktorá je pre nás inšpirujúca pre riešenie na zlepšenie. Učíme sa a robíme nápravu za pochodu. Nič nie je dokonalé, avšak snažíme sa dotiahnuť všetko tak, aby sme od roku 2022 vstupovali so zabehnutým, doriešeným a sprehľadneným systémom riadenia odpadového hospodárstva. To, že sa naše ciele naplňujú je možné dokladovať výstupmi za mesiace apríl - júl 2021. Pre porovnanie sú na stránke obce zverejnené faktúry KOSIT a predošlej zvozovej spoločnosti FCC, na ktorú nik v minulosti nemal námietky, otázky a neposielal na nás kontroly.

Momentálne sa v obci triedia nasledovné komodity:

- biologicky rozložiteľný kuchynský odpad,
- biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad,
- drevený a stavebný odpad,
- použitý kuchynský olej,
- šatstvo, textilie, obuv,
- železný odpad,

- biela technika,
- elektroodpad,
- plasty,
- papier,
- sklo

Výstupy dokazujú, že sa výrazne zlepšila miera triedenia, obyvatelia začínajú mať návyky na kategórie triedenia. Osobne ma teší, že sa rýchlo týmto prístupom naučili i starší obyvatelia.

Do porovnania bol zahrnutý za rok 2020 len ZKO. V roku 2021 obec začala so zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu a preto sme do porovnania zahrnuli okrem ZKO aj túto položku (BRKO).

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že počas 4 porovnávaných mesiacov celkový počet ZKO klesol v roku 2021 o 96,12 tony, obec zaplatila v roku 2021 v spomínanom období o 5 501,89 € menej.

Pokles množstva odpadu nastal aj zvýšením miery separácie občanmi obce a tiež reguláciou počtu smetných nádob podľa počtu členov domácnosti v zmysle platného VZN č. 2/2016.

Určite ste si mnohí všimli i zlepšenie stojísk na triedený odpad na Potočnej ulici. Do tejto lokality pribudlo viacero kontajnerov na papier, plasty a sklo. Vytvorili sa nové stojiská na začiatku Okružnej a Potočnej ulice. Pravdepodobne si stojisko málokto všimol, nakoľko je veľmi málo využívané a často sa stáva, že v zaužívaných stojiskách sú kontajnerové preplnené a v nových stojiskách prázdne. Domácnosti, kde majú priestor na umiestnenie nádob na

komunálny i triedený odpad si zabezpečili nádoby, čím sa odľahčili kapacity kontajnerov na stojiskách.

Nedoriešená zostáva už po niekoľkých urgenciách lokalita Na Výsliní. Po opakovaných (niekoľko mesačných, až ročných) požiadavkách o vytvorenie dvoch stojísk na triedený odpad zo strany investora (keďže sme sa od investora nedočkali sľúbeného detského ihriska v tejto lokalite), sme boli informovaní, že sú ochotní vytvoriť dve stojiská za odkúpenie plochy na stojisko zo strany obce vrátane realizácie stojísk (ohradenie pozemku na stojiská).

Problémom sa občas javí zber kuchynského odpadu. Najmä v letných mesiacoch, kedy je veľa biologického odpadu (šupy z ovocia, zeleniny...) a najmä sa rýchlo rozkladá. So zmluvnou spoločnosťou je dohodnuté, že v letných mesiacoch zvoz bude realizovať 2 x do týždňa (utorok a piatok). Mnohí obyvatelia, najmä z nových lokalít, nás informujú o preplnenosti nádob a žiadajú navýšenie. Viac nádob momentálne nie je možné pridať, hľadali sme spôsob na zväčšenie objemu zo 120 l na 240 l nádobu. Všetko je v štádiu riešenia a verím, že čoskoro sa dlhotrvajúci a opakovaný problém dorieši. Spoločnosť si musí zadovažiť auto s rukou, ktorá premiestni nádobu. Momentálne to robia manuálne pracovníci spoločnosti a tak je možná manipulácia len so 120 l nádobou.

Veľmi si vážim všetkých, ktorých záujem je triediť odpad čo najviac, vrátane toho kuchynského. Verím, že postupom času sa situácia zlepší k spokojnosti nás všetkých.

Porovnanie množstva a ceny za vývoz zmesového komunálneho odpadu

Obdobie	Rok 2021						Rok 2020		rozdiel
	ZKO	cena	BRKO	cena	odpad spolu	cena spolu	ZKO	cena	v cene
apríl	35,8	4185,35	5,508	496,22	41,308	4681,57	56,2	6301,97	1620,4
máj	29,18	3348,78	4,53	342	33,71	3690,78	54,64	6425,49	2734,71
jún	31,02	5025,78	6,495	450	37,515	5475,78	55,74	3621,09	1854,69
júl	29,24	4087,45	7,14	866,4	36,38	4953,85	78,46	7955,32	3001,47
Spolu	125,24	16647,36	23,673	2154,62	148,913	18801,98	245,04	24303,87	5501,89

ZKO – zmesový komunálny odpad, BRKO – biologicky rozložiteľný kuchynský odpad

Archeologický výskum v chotárnej časti Podolky v roku 2020 a 2021

Bohatá história Bieleho Kostola siaha hlboko do praveku. Stopy najstaršieho osídlenia datovaného do mladšej doby kamennej boli zachytené na severnom okraji obce nad futbalovým ihriskom a v časti Medziháj. Prvými obyvateľmi si tu zakladali osady s dlhými halovými domami, v ktorých žila celá rodina jedna veľkorodina. Obživu si spočiatku v prevažnej miere zabezpečovali zberom rastlín a lovom zvierat ale postupne začal u nich dominovať chov dobytka a pestovanie poľnohospodárskych plodín. To však spôsobovalo, že sa po niekoľkých rokoch pôda v okolí ich príbytkov vyčerpala a museli sa presunúť o niekoľko stoviek metrov až kilometrov ďalej. Len donedávna sa zdalo, že sa na konci doby kamennej cca pred 5500 rokmi odišlo obyvateľstvo za úrodnou zemou mimo katastra kataster obce, ktorá ostala na niekoľko storočí neosídlená. Avšak archeologický výskum, ktorý od novembra 2020 realizuje Katedra klasickej archeológie Trnavskej univerzity v Trnave

odhalil, že sa obyvateľstvo na sklonku neolitu premiestnilo južnejšie do chotárnej časti Podolky IV, kde sa v súčasnosti realizuje projekt novej

individuálnej bytovej výstavby. Archeológovia pred začatím zemných prác celú budúcu plochu stavby preskúmali pomocou špeciálneho prístroja tzv. geomagnetometra. Bez toho aby vôbec začali so zemnými prácami sa podarilo zachytiť pôvodný tok rieky Parnej s niekoľkými ramenami a meandrami, ktorý ohraničoval územie s množstvom archeologických objektov.

Po odstránení ornice pod budúcou komunikáciou a inžinierskymi stavbami sa podarilo zachytiť sídlisko, ktoré chronologicky nadväzuje na osadu nad futbalovým ihriskom. Najstaršie preskúmané objekty pochádzajú z poslednej fázy doby kamennej (4500 – 3300 pred Kristom) a začiatku eneolitu, teda doby medenej (cca. 3300 – 2000 pred Kr.). V prevažnej miere šlo o kolové jamy usporiadané do systému radov, v ktorých boli umiestnené drevené trámy z už spomínaných halových stavieb. Kostra týchto domov bola vystavaná z drevených stĺpov.

Priestor medzi nimi bol vypletený pomocou prútia, ktoré bolo omietnuté hlinou. Domy mali sedlovú strechu, pokrytú slamou alebo trstím a boli kvôli silnému vetru orientované v smere sever-juh. Vnútro týchto stavieb bolo pravdepodobne členené len malým množstvom drevených priečok. Hlinená omietka domov však ponúkala jeho obyvateľom pomerne komfortný život počas celého roka so stabilnou teplotou. Stavebný materiál sa získaval z okolitých lesov a hlinu ťažili z bezprostredného okolia dedín, čím vznikali tzv. zemníky, využívané po vyťažení ako jamy na odpad. Vďaka nálezom, ktoré sa podarili z nich získať, dokážeme pomerne dobre rekonštruovať ich každodenný život. Zistilo sa napríklad, že obyvatelia obrábali okolitú pôdu pomocou motýk vyrobených z parožia a že na poliach pestovali obilie. Ich príbytky strážili psy a okrem parožia používali na výrobu svojich nástrojov kameň, kosti a drevo. Kov sa používal len v dobe medenej a aj

to len vo veľmi obmedzenom množstve, keďže bol veľmi vzácny. Vyrábali sa z neho len drobné šperky poprípade malé sekerky. Jeden z unikátnych nálezov, ktoré sa podarilo objaviť bola viacnásobne prevrtnaná hovädzia kosť, ktorá sa pomocou kožených remencov pripieňovala na obuv a slúžila ako korčuľa. Prevažnú časť nálezov však tvorili rôzne keramické nádoby slúžiace na transport, úpravu a uskladnenie potravy. Objavená osada patrí k najväčším preskúmaným neolitickým a eneolitickým osadám na Slovensku.

Niekedy okolo roku 2000 pred Kristom sa na Slovensku začala doba bronzová, ktorá svoje pomenovanie dostala podľa nového kovu – bronzu. Časť sídliska z tohto obdobia bolo už v minulosti, v roku 2008, preskúmané počas výstavby neďalekej IBV Podolky. Jeho okraj, prípadne mladšia fáza pokračovala aj na novoobjavenú archeologickú lokalitu. V dobe bronzovej tu už

žilo obyvateľstvo v menších domoch a ich osady boli obkolesené priekopou. Čas priekopy sa podarilo odkryť pod prístupovou cestou z dnešnej Rybnej ulice k novej štvrti. Prevažnú časť archeologických objektov tvorili zásobnicové jamy, ktoré v minulosti slúžili na uskladnenie obilia alebo inej potravy. Zdá sa, že táto osada niekoľkokrát vyhorela, no jej obyvatelia sa nevzdávali zničenú osadu splanýrovali a znovu vystavali. Rôznorodým odpadom po požiari boli často naplnené prázdne zásobnicové jamy, v ktorých sa nám zachovali celé nádoby rôznej veľkosti, kvality a formy. Na základe ich tvaru, dokážeme presne určiť, že patrili ľudu tzv. maďarovskej kultúry (svoje pomenovanie dostala podľa malej obce Maďarovec, dnes Santovka v Levickom okrese), ktorý žil na juhozápadnom Slovensku cca. v polke druhého tisícročia pred Kristom. Okrem keramiky sa počas archeologického výskumu podarilo objaviť niekoľko tzv. kadlubov, ktoré slúžili na odlievanie pracovných nástrojov alebo šperkov. Nie vždy sa archeológom podarí to, že môžu popri sídlisku zároveň preskúmať aj pohrebisko z toho istého obdobia. Pod pripravovanou cestou bolo objavených 5 hrobov, ktoré tvorili južný okraj rozsiahlejšieho pohrebiska. Ľudia boli pochovaní v skrčenej polohe, čo zodpovedala vtedajšej predstave o posmrtnom živote, do ktorej sa vstupuje v takej istej polohe v akej prichádza človek na svet. Žiaľ, väčšina hrobov bola vykradnutá ešte v dobe bronzovej. Šlo o pomerne častý jav, ktorý sa odohrával na opustených sídliskách,

na ktoré prichádzali vandali aby si z nich odniesli všetko cenné čo tam ostalo. Na druhej strane v tomto období dochádzalo k vzájomným konfliktom medzi jednotlivými osadami a bolo pomerne časté, že víťaz spustošil a vyplienil nepriateľovi pohrebisko na znak potupy. Po takomto rabovaní alebo po požari ostal tento priestor na niekoľko storočí opustený.

Život sa sem opäť vrátil okolo roku 450 pred Kristom, kedy sa tu usadili Kelti. Neďaleko ramena parnej si postavili svoje zrubové domy, ktoré boli oveľa menšie a čiastočne zahĺbené do zeme. Kelti si svoje obydlia pravdepodobne chránili pomocou drevených plotov s brámkami. Súčasťou takýchto ohradených areálov boli okrem obydlia aj hospodárske stavby, prípadne pece alebo ohniská na prípravu potravy. K pomerne vzácnym nálezom patrí pec na tavenie železnej rudy, ktorá je najstarším dokladom spracovania železa na území Bieleho Kostola. Takmer v každom obydlí sa podarilo objaviť zvyšky keramických závaží a praslenov slúžiacich pri spracovaní a výrobe textilu. Na základe nálezov zvieracích kostí predpokladáme, že podobne ako v predošlom období sa okrem chovu živili aj vysokou zverou, ktorú lovili v neďalekých lesoch

a lúkach. Zdá sa, že Kelti žijúci v Bielom kostole udržiavali obchodné kontakty nielen s blízkym okolím ale aj s pomerne vzdialenejšími miestami či už na území dnešnej Bratislavy alebo Nitry. Dôkazom týchto diaľkových kontaktov sú niektoré keramické nádoby vyrábané v spomínaných centrách. Žiaľ, aj napriek enormnej snahe sa dodnes nepodarilo objaviť čo i len jedinú mincu, ktorá by dokazovala počiatky peňažnej výmeny na tomto území.

Po odchode Keltov niekedy na konci 1. stor. pred. Kr. ostalo toto územie opustené. Na preskúmanej ploche sa ešte podarilo objaviť ojedinelý neskoroantický objekt pochádzajúci až z prelomu 4. a 5. stor. po Kr. s nálezmi unikátneho skla dovezeného až z Rímskej ríše. Najmladšie stopy osídlenia na preskúmanej ploche pochádzajú až zo stredoveku a začiatku novoveku. Ide v prevažnej miere len o niekoľko jám, u ktorých v súčasnosti nedokážeme určiť ich funkciu.

Archeologický výskum pod budúcimi komunikáciami a k nim prislúchajúcej infraštruktúre priniesol nové poznatky o pravekom a stredovekom osídlení obce. Ide o doposiaľ jednu z najväčších preskúmaných plôch na Slovensku, kde sa podarilo zachytiť takmer celé osady z doby kamennej, medenej, bronzovej, železnej ako aj zo stredoveku. Výskum

bude v nasledujúcom období pokračovať pod na pozemkoch pod budúcimi rodinnými domami. Vďaka tomuto získame presnejšiu predstavu a živote a posmrtných predstavách najstarších obyvateľov Bieleho kostola.

doc. Dr. phil. Erik Hrnčiarik
Mgr. Tomáš Kolon, PhD.

Katedra klasickej archeológie,
Trnavská univerzita v Trnave.

Autori fotografií:

doc. Dr. phil. E. Hrnčiarik
a Mgr. T. Kolon PhD.

Obytná zóna PARNAS

Biely Kostol sa rozrastá

Novo-rozrastajúca sa Obytná zóna PARNAS sa nachádza na začiatku obce Biely Kostol. Jedinečnosťou tejto lokality je najmä spojenie krásnej prírody a zároveň bezprostrednej blízkosti mesta Trnava. Nachádza sa neďaleko prírodnej rezervácie s panoramatickým výhľadom na chrbát Malých Karpát. Táto lokalita poskytuje vďaka svojej polohe široké možnosti trávenia voľného času. Výhodou je bezprostredná blízkosť športoviska ako aj cyklotrasy.

Obytná zóna sa rozprestiera na území 9 hektárov, táto veľkorysá plocha umožnila harmonické zasadenie moderných bytových domov a pozemkov pre rodinné domy. Architektonické riešenie predstavuje zasadenie 2 typov bytových domov do celého územia. Typ „A“, ktorého výstavba bola nedávno ukončená a všetky byty boli odovzdané do užívania novým vlastníkom predstavuje 6 podlažný objekt, ktorý ponúka k dispozícii 1 až 3 izbové byty o rozlohe od 27 m² až po 64 m² s modernými terasami a balkónmi. Na prízemí bytového domu sú umiestnené garážové státi v hromadnej garáži, ktorá je pohodlne komunikačne prepojená s obytnou časťou domu. Bytový dom typu „B“, ktorého výstavba práve prebieha a predpokla-

daný termín dokončenia stavby je leto/2022 pozostáva so 4 nadzemných podlaží so skladbou 1 až 3 izbových bytov o rozlohe od 30 m² do 50 m². K dispozícii je 47 bytov v práve prebiehajúcej stavbe Bytového domu B 02. Veľkou výhodou sú byty na prízemí, ktoré majú vlastnú predzáhradku o výmere necelých 20 m² až po tie veľkorysé o výmere 90 m². Každý bytový dom je vybavený výtahom. Samozrejmosťou sú vonkajšie parkovacie miesta pre vlastníkov bytov.

Architektonický návrh jednotlivých bytových domov ako i celej zóny uspokojí i vyššie nároky klientov a splní predstavy o kvalitnom a modernom bývaní. Dominuje v ňom snaha rešpektovať a využiť terénne danosti pozemku a orientáciu na svetové strany, ako i využitie jeho polohy v rámci novej štruktúry zástavby obytného súboru.

Spoločnosť VENCORP RK, s.r.o. ako investor projektu plánuje rozvíjať obytnú zónu PARNAS i naďalej a teda pokračovať vo výstavbe ďalších troch bytových domov typu „B“ a tým ponúknuť možnosť uspokojiť požiadavky na nové, kvalitné bývanie za dostupné ceny, ktoré poskytnú pre ľudí pocit domova. (www.bytybielkostatol.sk)

BYTY BIELY KOSTOL

Táto lokalita poskytuje, vďaka svojej polohe, široké možnosti trávenia voľného času. Výhodou je bezprostredná blízkosť Malých Karpát, rybníka tvoreného riekou Parná, rôznych športovísk a v okolí nechýbajú ani viaceré cyklotrasy. Samozrejmosťou je občianska vybavenosť, vrátane materskej školy, reštaurácií, obchodov či kúpaliska.

Materská škola
3 min

Reštaurácie
1 min

Obchody
2 min

Golf
4 min

Kúpalisko
5 min

Trnavské rybníky
5 min

Trnava
5 min

Malé Karpaty
15 min

Futbalové ihrisko
0 min

Výstavba základnej školy v Bielom Kostole

